

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΕΝΤΡΩΤΗΣ

PABLO NERUDA

ΓΕΥΣΗ

Με αστρολογίες κιβδηλες και αυτόχρομα επισφαλείς,
με χούγια αν θες κομμάτι ζοφερότερα,
που αναποδογυρίστηκαν κι αδειάσαν κρουνηδόν στα χάη,
κι έχουν χυθεί παντού μες στου παντός το μέγα Απέραντο,
μα πάντα μνέσκουν πλάι-πλάι – έτσι συντήρησα
μία ροπή, μιιά κλίση, μιιά τάση, μιιά γεύση φιλέρημη.

Και τη συντήρησα –λέω– καλά: 'τί τη συντήρησα
με συζητήσεις σαν πριονισμένα μαδέρια ρακώδεις,
με την ταπεινότητα των καρεκλιών, με λόγια μπασμένα
στη δουλειά σα σιλάβοι πρόθυμοι
μα με τη δεύτερή τους βούληση,
την πηκτικότητα έχοντας του γάλακτος, των νεκρών
εβδομάδων, του αλυσωμένου αέρα
που κροταλεί απάνω από πόλεις και άστεα.

Ποιός μπορεί να κομπάσει υπομονή διεκδικώντας
πιό στέρεη; Η σοφία με φασκιώνει μ' ένα δέρμα συμπαγές,
με ντύνει μ' ένα χρώμα κουλουριασμένο σα φίδι·
τα πλάσματά μου τα γεννά η μακρυπόδαρη άρνηση·
αχ, μου φτάνει έν' αφέντι να γευτώ, ένα όποιο ποτό,
μου φτάνει,
κι ευθύς μετά εγώ εξαφανίζω τη μέρα που διάλεξα: η μέρα
όμοια και απaráλλαχτη μ' όλες τις χθόνιες μέρες.

Ζω γιομάτος ουσία χρώματος κοινού, σιγαληνού,
σα γριά μάννα ζω, σα θυγατέρα
που όλο κάνει μόνο υπομονή, σαν ίσκιος
εκκλησίας ή σαν ανάπαυση ζω οστέων τεταπεινωμένων.
Πλήρης υδάτων πηγαίνω,
πλήρης υδάτων τραβώ του βυθού,
που ετοιμαστήκαν
να πλαγιάσουν με τη θλιμμένη τους, εν κόποις, αγρόπνια.

Στα κιθάρινα σπλάχνα μου γέρος φυσάει αγέρας, φυσάει
ξερός και σύντονος, αγέρας στερεότυπος, ακίνητος,
σαν την πιστή τροφή, σαν τον καπνό πανομοιότυπος:
στοιχείο αναπαυόμενο, λαδάκι ζωντανό.
Πουλί σκληρό,
στο κεφάλι μου επάνω καθούμενο,
εποπτεύει τα πάντα·
ένας άγγελος ζει στου σπαθιού μου τον αιθέρα
αυτοπροαιρέτως εκεί αμετάβλητος.

Ω ΠΕΥΚΩΝΑ ΜΟΥ, ΕΣΥ, ΑΠΕΡΑΝΤΕ...

Ω πευκώνα μου, εσύ, απέραντε, φλοίσβε των παρόχθιων κυμάτων,
σιγανό πηγαινέλα των φώτων,
της εκκλησιάς καμπάνα κατάμονη,
στάλα εσπερινή που ραντίζεις τα δικά σου τα μάτια,
παναγιά μου, κουκλί μου πεντάμορφο,
της στεριάς αχιβάδα, μέσα σου εσένα τραγουδάει το χώμα!

Μέσα σου τραγουδάν τα ποτάμια, και η ψυχή μου πλέει μαζί τους
και πάει όπου εσύ θέλεις και όπου εσύ αγαπάς.
Χάραξε μου ένα δρόμο στο τόξο εδώ των προσδοκιών σου,
κι εγώ, μέσα σε παραλήρημα, εξαπολύω των βελών μου τα σμήνη.

Κι εγώ βλέπω εδώ τώρα γύρω μου
να με σφίγγει της ομίχλης σου η ζώνη
και η σιωπή σου να πνίγει τις αλαφιασμένες μου ώρες.
Σε ξέρω, είσαι εσύ, με τα πέτρινα χέρια σου, διάφανη
εκεί όπου δένουν οι φελούκες των φιλιών μου
κι όπου φωλιάζουν οι κάθυγροι πόθοι μου.

Ω εκείνη η μυστηριακή φωνή σου
όπου την αβγαταίνει και τη λυγάει στα δυό η αγάπη,
καθώς αντιλαλεί το σούρουπο και σβήνει πέρα!
Έτσι σε μύχιες ώρες έχω ιδεί κι εγώ στον κάμπο τα στάχια
να λυγάνε απ' το στόμα του ανέμου.

ΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Μέσ' από πλήθος έρωτες
και μέσ' από τόσες και τόσες
περιπλανήσεις
πλάθονται, γεννιούνται τα βιβλία.
Δεν γράφουν για φιλιά
ή για τις ζώνες τις κλιματικές
δεν γράφουνε γι' ανθρώπους
που σαν την πλημμύρα σε πλακώνουν·
δεν γράφουν για γυναίκες
στην κάθε μια σταγόνα καθισμένες·
για την πείνα, για τους πόθους,
την οργή ή και για το τέρμα του δρόμου:
άρα, ούτε για ταμπέλες κάνουν
ούτε και σα ρολόγια λένε τίποτα.
Δεν έχουν μάτια
κι ούτε πρόκειται ποτέ τους να τ' ανοίξουν.
Το στόμα τους είναι προδιαγεγραμμένο
νά 'χει απ' τα πριν αποδημήσει.

Λάτρευα τα φύλλα συκής στα γεννητικά όργανα,
κι ανάμεσα από έρωτες και αίματα

έσκαψα κι έβγαλα έξω τους στίχους μου
φύτεψα στην άνυδρη, ξεραμένη γης ένα ρόδο,
που τό 'θελαν δικό τους και η φωτιά και η δρόσος.

ΣΙΩΠΗ

Εγώ που μεγάλωσα μέσα σ' ένα δέντρο
επ' αυτού και τι δεν θά 'χα να πω,
πλην όμως έχω μάθει τόσο καλά τη σιωπή,
που προτιμώ ως προς αυτό να μη μιλήσω·
την μάθαινα δε καλύτερα όσο μεγάλωνα
και χαιρόμουν χαρά μεγάλη που μεγάλωνα,
δεν είχα πια άλλο πάθος πέρα απ' την ουσία,
δεν έμενε πια άλλη πράξη πέρα απ' την αθωότητα.
Μέσα μου ο χρόνος ολόχρυσος μονίμως
να περιμένει να τον καλέσουν στην κορυφή
για να γίνει επί τέλους πορτοκάλι.

ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΣΟΥ

Όταν δεν μπορώ να δω την όψη σου,
κοιτάζω τα πόδια σου.

Τα πόδια σου που 'ναι τόξα οστέινα,
τα μικρά, τα δυνατά σου πόδια.

Ξέρω πως σε βαστούν γερά,
πως όλο το γλυκό σου βάρος
από 'κείνα τα δύο σηκώνεται.

Τη μέση, τους μαστούς σου,
τη διπλή πορφύρα
των θόλων τους,
τον περιστερώνα των ματιών σου
που ακόμη φτερουγίζουν,
το πλατύ φρουτώδες στόμα σου,
την κόκκινη χ αίτη σου
ποθώ,
μικρέ, μικρέ μου πύργε.

Τα πόδια σου όμως τ' αγαπώ
για έναν μόνο λόγο:
που περπατάν στο χώμα,
στο νερό και στον άνεμο
ώσπου να ρθουν εδώ
να μ' απαντήσουν, να με βρούνε.

Σ' ΕΣΕ ΤΟ ΧΩΜΑ

Μικρό μου
ρόδο,
ρόδο μου μικρό,
κι άλλοτε πάλι
τόσο μικρουλάκι ρόδο και γυμνό,
που μοιάζεις
να χωράς
στη μια παλάμη μου,
όποτε σε πιάνω, σε σηκώνω
και στο στόμα μου σε φέρνω·
μα να, όμως,
ξαφνικά
τα πόδια μου στα πόδια σου ακουμπάνε
και όλο το στόμα μου στα χείλη σου,
γιατί έχεις πάρει κιόλας μπότι,
κι οι ώμοι σου υψώνονται δυο λόφοι,
οι μαστοί σου αιωρούνται πάνω απ' το στήθος μου
και μόλις που φτουράει μετά βίας το μπράτσο μου
για νά 'ρθει να τυλίξει
της μέσης σου τη λυγερή ημισέληνο:
στον έρωτα σαν τον φλοίσβο δίνεσαι της θάλασσας·
τα διάπλατα μάτια τ' ουρανού
ούτε που μπορώ καν να μετρήσω,
μα σαν σκύβω στο στόμα σου
φιλάω σ' εσέ το χώμα.

[Μ' ΑΡΕΣΕΙΣ ΑΜΑ ΣΩΠΑΙΝΕΙΣ...]

Μ' αρέσεις άμα σωπαίνεις, επειδή στέκεις εκεί σαν απουσία
κι ενώ μεν απ' τα πέρατα με ακούς,
η φωνή μου εμένα δεν σε φτάνει.
Μου φαίνεται ακόμα ότι τα μάτια μου σε σκεπάζουν πετώντας
κι ότι ένα φιλί, μου φαίνεται,
στα χείλη σου τη σφραγίδα του βάνει.

Κι όπως τα πράγματα όλα ποτισμένα είναι από την ψυχή μου,
έτσι αναδύεσαι κι εσύ μέσ' απ' τα πράγματα,
ποτισμένη απ' τη δική μου ψυχή.
Του ονείρου πεταλούδα, της ψυχής μου εσύ της μοιάζεις έτσι,
σαν όπως μοιάζεις και στη λέξη *μελαγχολία*, καθώς ηχεί.

Μ' αρέσεις άμα σωπαίνεις, επειδή στέκεις εκεί σαν ξηνητεία.
Κι άμα κλαις μου αρέσεις,
απ' την κούνια σου πεταλούδα μικρή μου εσύ.
Κι ενώ μεν απ' τα πέρατα με ακούς,
η φωνή μου εμένα δεν μπορεί να σ' αγγίξει:
Άσε με τώρα να βυθιστώ κι εγώ σωπαίνοντας
μες τη δική σου σιωπή.

Άσε με τώρα να σου μιλήσω κι εγώ με τη σιωπή
τη δικιά σου
που είναι απέριττη σα δαχτυλίδι αρραβώνων
και που λάμπει σαν αστραπή.
Είσαι όμοια με την νύχτα, αγάπη μου,
η νύχτα που κατηφορίζει έναστρη.
Απόμακρη και τωσηδά και απ' αστέρια φτιαγμένη
είναι η δικιά σου σιωπή.

Μ' αρέσεις άμα σωπαίνεις, επειδή στέκεις ειεί σαν απουσία.
Μακρινή κι απαρηγόρητη, σα να σε σκέπασε χώμα.
Μια λέξη μόνο αν πεις, ένα χαμόγελο - μου αρκεί
για να πανηγυρίσω που είσαι εδώ κοντά μου ακόμα.

[ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΣΩΜΑ...]

Γυναίκειο σώμα, λόφοι λευκοί, πόδια κατάλευκα,
μοιάζεις του κόσμου όπως μου δίνεσαι έτσι.
Το αργασμένο κορμί μου άγρια σε σιάβει
και σου αναδύει τον υιό και λόγο από της γαίας τα έγκατα.

Είμωνα μόνος κι έρημος, σαν το τούνελ καληώρα.
Με βλέπαν τα πουλιά και φεύγανε,
και μέσα μου όρμαγε η νύχτα πανίσχυρη και καταλυτική.
Για να μείνω εγώ ζωντανός, έφτιαξα εσένανε όπλο,
σ' έβαλα βέλος στο τόξο μου, στη σφεντόνα μου πέτρα.

Επέστη όμως της πληρωμής ο καιρός, κι εγώ σ' αγαπάω.
Σώμα από χνούδι κι από μούσιλια
κι από άπληστο γάλα και κραταιό.
Ω, τ' αγγεία του στήθους! Ω!, τα μάτια της απουσίας!
Ω, του εφηβαίου τα ρόδα! Ω, η συρτή και θλιμμένη φωνή σου!

Σώμα της δικιά μου γυναίκας,
υπήκοος θά 'μαι πιστός των θέληγητρών σου.
Δίψα μου, πόθε μου ατελεύτητε, αβέβαιε δρόμε μου!
Σκούρες νεροσυρμές, όπου η δίψα αιώνια ακολουθεί,
και ο κάματος ακολουθεί, και ο καημός ο απέραντος.

ΤΟ ΚΑΤΑΠΟΝΤΙΣΜΕΝΟ ΡΟΛΟΪ

Υπάρχει τόσο άραχλο φως στους τριςβαθους αιθέρες
και τόσες διάστασές τους ειτρινίσαν εντελώς αδοκήτως,
που δε πέφτει πλέον ο άνεμος
μα κι ούτε ανασαίνουνε πλέον τα φύλλα.

Επίσημη μέρα Κυριακή κρεμιέται απάνω απ' τα πελάγη,
καράβι βουλιαγμένο αύτανδρο θα 'λεγες στον πόντο,

και μια σταγόνα χρόνος σιαληνός
χιμούν από τις σιαλινάδες
υγρασίες φορώντας διάφεγγες
που σβέλτες, καθώς είν', σου κόβουν τα ήπατα.

Υπάρχουν μήνες στοιβαγμένοι
με βάρος σοβαρό σ' ένα ρούχο
που θες να το μυρίσεις κλαίγοντας με τα μάτια κλεισμένα,
όπως υπάρχουνε και χρόνια συναγμένα
σ' ένα τυφλό σημάδι του νερού βορβορώδες, χαλκοπράσινο·
υπάρχει η εποχή
που ούτε τα δάχτυλα ούτε το φως αγγίζανε,
πολύ πιο πολύτιμη κι από σπασμένη βεντάλια,
πολύ πιο αμίλητη κι από ξεθαμμένο ποδάρι,
όπως υπάρχει και των διαλυμένων ημερών
η εποχή η γαμήλια
σ' έναν τάφο μέσα θλιβερό
που τον διαπλέουνε ψάρια και χέλια χίλια.

Πέφτουν του χρόνου τ' ανθοπέταλα,
πέφτουν, ασταμάτητα πέφτουν,
πέφτουν σαν αλεξιβρόχια αλώμενα
που μοιάζουν ουρανών στερέωμα,
πέφτουνε και ολοένα μεγαλώνουν πέφτοντας,
και δεν είναι παρά μόλις
μια καμπάνα που ποτέ πιο πριν δεν έτυχε να δούμε,
και δεν είναι παρά μόλις
ένα ρόδο μούσκεμα, μια μέδουσα, ένα μακρύ
κερματισμένο χτύπημα,
που όμως δεν είναι αυτό, αλλά κάτι άλλο, κάτι που μόλις
που σ' ακουμπά κι ευθύς αμέσως σβήνει,
χνάρι δεμένο, μπερδεμένο
δίχως σάλαγο και με κανέναν ήχο
και δίχως καν ανάκατα πουλιά,
αρωμάτων κηλαϊδισμός λιπόθυμος
όσο και φυλών ανθρώπων.

Κατακαμπίς τανύστηκε απάνω από τα βρύα το ρολόγι
και με την ηλεκτρικιά του τη μορφή
εχτύπησε τό 'να του ισχίο·
λαβωμένο τρέχει τώρα και σαθρό
κάτω απ' το θρο των τρομερών νερών
που φριχτότατα εκεί κυματίζουν
με εκκενώσεις ρευμάτων κεντρικών.

ΣΟΝΕΤΤΟ 27 [ΓΥΜΝΗ ΕΙΣΑΙ ΤΟΣΟ ΑΠΛΗ...]

Γυμνή είσαι τόσο απλή σαν τό 'να από τα χέρια σου –
λεία, χθόνια, κυλική, ελάχιστη και διάφανη·
γραμμές σελήνης έχεις, μονοπάτια μήλινα:

γυμνή είσαι αδυνατούλα σαν το στάρι το γυμνό.

Γυμνή είσαι γαλανή, όμοια με τη νύχτα στην Κούβα –
περιπλοκάδες κι άστρα στεφανώνουν τα μαλλιά σου·
γυμνή είσαι απέρρανη, θεόρατη και κίτρινη
σαν καλοκαιρι δίπλα σ' εκκλησιά χρυσαφωμένη.

Γυμνή είσαι τωσηδά, σαν το μικρό νυχάκι σου·
καμπύλη, ρόδινη, απαλή σαν πώς γεννιέται η μέρα,
σαν πας και χώνεσαι στα καταχθόνια του ντουινά

λες κι είναι σήραγγα μακριά, όλο δώματα αόματα:
η διαύγειά σου ντύνεται, φυλλορροεί και σβήνει
και, πάλι, πιο μετά, δικό σου χέρι γίνεται.

[Η ΣΙΓΑΛΙΑ ΕΪΤΑΝ ΠΡΑΣΙΝΗ...]

Η σιγαλιά είταν πράσινη, το φως μουλιάσει είχε·
κι ο Ιούνιος, μήνας μέγας, έτρεμε σαν πεταλούδα·
κι εσύ, Ματθίλδη, στο βασιλείο έφτασες του Νότου
νερά και πέτρες σπώντας, κόβοντας το μεσημέρι

στα δύο. Κατάφορτη ήρθες με άνθη σιδηρούχα ως πάνω,
με φύκια που βασάνισε και ξέχασε ο αγέρας·
πλην άσπρα ακόμα, φαγωμένα απ' το παμφάγο αλάτι,
τα χέρια σου σηκώνανε τα στάχια απ' τις αμμούδες.

Τις άμειχτές σου χάρες αγαπώ, το λίθινό σου
λείο δέρμα και τα νύχια που προσφέρεις στων δαχτύλων
τον ήλιο, και το στόμα σου που πλέχει μέσα στη χαρά·

για 'κείνο το σπίτι, όμως, που 'χω χτίσει πλάι στην άβυσσο
το σύστημα να μου χαρίσεις της σιωπής που με πονά,
την τέντα τη θαλασσινή που ξέχασες στις θίνες.

Η ΕΙΣ ΤΟ ΑΠΕΙΡΟΝ ΤΕΙΝΟΥΣΑ

Τα βλέπεις τούτα τα χέρια; Έχουν μετρήσει
τη γη, έχουν ξεχώσει, ξεχωρίσει έχουν
τα ορυκτά, τα δημητριακά της,
τον πόλεμο έχουν ζυμώσει και την ειρήνη,
έχουν καταργήσει τις αποστάσεις
όλων των ποταμιών και των θαλάσσιων δρόμων,
μόνο όμως που,
όταν τρέχουν,
απάνω σου, μικρό μου,
απάνω σου, σπυράκι του σταριού, χελιδονάκι μου,
δεν φτάνουν τα φτωχά να σε χωρέσουνε
και μέχρις εξαντλήσεως πλήρους

αγκαλιάζουν τις δίδυμες περιστερές
που φωλιάζουν ή πετάνε στο στήθος σου,
ταξιδεύουν όλο το μήκος των ποδιών σου
και τυλίγονται στο φως του ζωστήρα σου.
Για μένα ε σ' είσαι ο θησαυρός ο αληθώς αμύθητος,
ο από τη θάλασσα και τα κοράλλια της όλα πλουσιότερος,
έτσι όπως είσαι άσπρη και γαλάζια και απέραντη
σαν τη γη την ώρα του θέρου.
Σ' αυτή τη χώρα,
από τα πόδια έως το μέτωπό σου,
θέλω να πηγαίνω, όλο να πηγαίνω,
ε κ ε ί θέλω συνεχώς να πηγαίνω,
ώσπου να μου στερέψει επί τέλους ο βίος.

Η ΠΝΙΓΜΕΝΗ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ

Πεταλούδα ψυχαρπαγμένη στο υφάδι, στεγνή εσάρπα
που αρπίζει απλωμένη στο δέντρο, έντρομη κόρη
στο ουράνιο μπουγάζι να πνίγεται, ψυχή καταβάσα
με βροχές μαζί και με σπιλιάδες,
μόνη, κατάμονη και γενικώς συμπαγής,
με τα ράκη των ρούχων της, με κόμη γινωμένη κομμάτια
και με κέντρα που αέρηδες τά 'φαγαν. Ασάλευτη
αντίσταση καμμιά στις βραχνές του χειμώνα σακοράφες,
στο ποτάμι με τ' άγρια νερά που καρτέρι σου στήνουν.
Ουράνια σιαά, περισσότερόκλαδο φίνο
που νύχτα ετσακίστη ανάμεσα στα ψόφια λουλούδια. -
Εδώ! Εγώ εδώ σταματάω, γιατί πονώ, όταν
σαν ήχος αργόσυρτος γιομάτος παγωνιές, γιομάτος μπούζια
αφήνεις ανοιχτή από παντού την κόκκινη λάμψη σου
να δέρονται, να κοπανιέται απ' όλα τα νερά της θαλάσσης.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΟΛΙΣΤΗ

Κορίτσι αγνό ξαπλώθηκε μαζί μου:
σαν νά 'μουν στο γιαλό λευκής θαλάσσης,
σαν νά 'μουν στην ψυχή ευλαμπούς αστέρος
αργών συμπάντων.

Απ' το βαρύ, το πράσινό της βλέμμα
το φως ξερό νερό να πέφτει σάμπως,
σε διάφεγγους βαθιούς ενάστρους κύκλους
νωπής ισχύος.

Το στήθος της σα διφλογος πυρσώνας
ορθό να καίει σε μέρη δυό στημένο,
διπλό τα πόδια της ποτάμι νά 'ναι
φωτιάς και θάμβρους.

Χρυσά σαν κλίμα μόλις μεστωμένο
τα μάκρη του κορμιού της τα ημερήσια
γιομάτα φρούτα ξέχειλα ως απάνω
και πυρ μυστήριο.

ΕΦΙΠΠΟΣ ΥΠΟ ΒΡΟΧΗΝ

Ύδατα θεμελιώδη, πρωταρχικά, τοίχοι νερένιοι,
τριφύλλι, και ύλη βρώμης τσαλαπατημένης,
παλαμάρια επί τέλους ενωμένα στα δίχτυα
μιας νύχτας υγρής που υφαίνεται στάγδην με θρήνους,
στάλα σπαραχτική που δίηνη λυγμού επανακάμπει,
θυμός γενναίος διαγώνιος που διχοτομεί τα ουράνια.
Μουλιασμένα στ' άρωμα καλπάζουν τ' άλογα,
από κάτω απ' το νερό, χτυπώντας το,
ένα γινωμένα μαζί του
με τα κόκκινα φύλλα τους από θερμή, λιθάρια και ύδατα:
ο δε ατμός εκεί ακολουθεί από πίσω
σαν το φεγγαριασμένο γάλα καταπόδι
το πηγμένο νερό με κάτι περιστέρια
φύρδην μείγδην και ασμένως φυγόκεντρα.
Ουκ έστιν ήμαρ πέραν των δεξαμενών
του αρίσκληρου κλίματος, της πράσινης κίνησης
ενώ οι οπλές πάντα συνδέουν
το γοργό τοπίο με τη διαδρομή
μες στο κτηνώδες άρωμα
του μουσκεμένου αλόγου με τη βροχή.
Επενδύτες, φάλαρα, προβιές με βία στοιβαγμένες
σα ζοφερές χειροβομβίδες απάνω στους ζέοντες
ώμους του θκιαφιού που βαράνε τη συλλογισμένη σέλβα.

Πιό μακριά, πιό μακριά, πιό μακριά, πιό μακριά,
πιό μακριά, πιό μακριά, πιό μακριά,
πιό μακριάαααααααααααααααα
καταρρίπτουν οι ιππείς τη βροχή, οι έφιπποι
περνούνε κάτω απ' τις πικρές καρυδιές, η βροχή
στραγγίζει κόνοντας αχτίδες τρέμουσες το αιώνιο στάρι της.
Υπάρχει φως από νερό, αστραπή συγκεχυμένη
που απλώθη στα φύλλα,
από τον ίδιο τον αχό του καλπασμού
ανεβαίνει νερό χωρίς να πετάει, λαβωμένο απ' τα χώματα.
Χαλινάρι κάθυγρο, θόλος κλάδινος,
βήματα βημάτων, χλωρίδα νυχτερινή
αστέρων που γίναν θρύψαλλα σαν πάγος ή σαν σελήνη,
άλογο κυκλωνικό σκεπασμένο από τα βέλη
σαν φάσμα συλλήβδην περίψυχρο,
γεμάτο χέρια καινουργή που γέννησε η μαγία,
μήλο καλπάζον σα χαμένο στον κύκλο του φόβου
μες στη μεγάλη του μοναρχία με τη σιχαμένη σημαία της.

ΠΟΙΜΕΝΙΚΟ

Δώσ' του να σμιτσάρω όλο βουνά,
όλο ποτάμια και σύννεφα...
Βγάζω το κοντύλι μου απ' την τσέπη,
σημειώνω πουλιά που πετάνε ψηλά,
μιαν αράχνη αραχτή στον αργαλειό της,
κι ό,τι άλλο μου ρθει

—που δεν μου έρχεται—

στο νου.

Είμαι αέρας,
αέρας ολάνοιχτος που βολτάρει στα στάρια·
μ' αγγίζουν βαθιά στην ψυχή τα φτερουγίσματα,
η αβέβαιη πτώση των φύλλων,
το στρογγυλό μάτι του ασάλευτου ψαριού
μες στα νερά της λίμνης,
τ' αγάλματα που ταξιδεύουν στα νέφαλα,
οι ασταμάτητοι πολλαπλασιασμοί της βροχούλας.

Μόνο το διάφανο μού τριβελίζει το μυαλό καλοκαίρι
κι άλλο από άνεμο δεν τραγουδάω — έτσι
διαβαίνει μπροστά μου η Ιστορία με τον παλιαραμπά της
τον κατάφορτο σάβανα, αίματα, παράσημα, ταρατατζούμ...
έτσι διαβαίνει εκείνη,
κι εγώ δεν νιώθω παρά μόνο ποτάμια
σαν κάθομαι μόνος παρεούλα με την όψιμη άνοιξη.

Τσοπάνε, τσοπάνε δεν ξέρεις;...

Πως σε περιμένουν, δεν το ξέρεις, αλήθεια;...

Το ξέρω... πώς δεν το ξέρω;... Και το ξέρω καλά,
μα έλα που εδώ πλάι στο καθαρό το νερό,
κι όσο τριζοβολάν κι ανάβουνε τα μικρά τζιτζικιάκια,
ας πάν' να με περιμένουν οι άλλοι, ας πάν'...

Εγώ εδώ, εδωνά,
περιμένω μονάχα εμένα,
εμένα θέλω να δω, εμένανε,
κι στο κάτω-κάτω αυτό που βαθιά μου επιθυμώ
είναι να μάθω πώς να νιώθω εμένα,
κι όταν θα φτάσω εκεί όπου εμένα θα περιμένω,
θα πάω ευτυχής να κοιμηθώ
σκασμένος στα γέλια με όλα τα άλλα.

Η ΑΝΟΙΞΗ

Το πουλί επέταξε ίσαμ' εδώ
το φως να παραδώσει:
απ' την κάθε του τρίλλια
γεννιούνται χίλια νερά,
φανερά πιδαικίζουν.

Ανάμεσα στο φως και στα ύδατα
που ξετυλίγει ο αγέρας
είδα τ' αγέραστα σήματα
πως έχει ήδη περάσει η άνοιξη
και ξέρει πια το σπόρο που 'χει μεγαλώσει·
η ρίζα έχει την υφή της κορυφής
και ανοίγουν επί τέλους τα βλέφαρα της γύρης.

Όλα τούτα οφείλονται σ' ένα μονάχα πουλί
που το βαστάει ένα μονάχα κλαράκι πράσινο.

Η ΛΙΜΝΗ ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ

Αχ, λίμνη Βούδι, μες στους βαθιούς ήσιους πιωμένη,
με τη βαριά κατάμαυρη πέτρα σταυρωτά περιζωστή
και με τ' άθαφτα νερά σου αναμεσείς δασών μεγάλων,
εδώ ακριβώς άνοιξες για μένα εσύ, μια πύλη υποχθόνια,
δίπλα σε μια θάλασσα μοναχική στου κόσμου το τέλος.
Καλπάζαμε-καλπάζαμε προς την ατέλειωτη αμμουδιά,
μαζί μ' εκατομμύρια αφρούς σπασμένους των κυμάτων –
σπίτι ούτε για δείγμα, ούτε και άνθρωπος, ούτε καν άλογο,
και μόνον ο ανάλογος καιρός αδιάλειπτα περνούσε
κι εκείνη η ασπροπράσινη γραμμή στου ωκεανού την άκρη.
Ύστερα είδαμε τους λόφους και εντελώς εκεί αδοκίμως
τη λίμνη, κρυμμένη όλη μέσα στο σκληρό νερό πατόκορφα,
φως συμπαγές και σύμπυκνο, δαχτυλίδι χθόνιο μονόπετρο.
Μια πτήση ξάφνου ασπρόμαυρη: οι κύκνοι! – και πέταγαν
με δέρμα κόκκινο στα πόδια, μ' ένα χρώμα άλικο νυχτερινό,
σαν ένα χιόνι που γαλήνιο φτερούγιζε επάνω από τον κόσμο.

Ω πτήση-πτήση, ω πέταγμα ισοσθενές άνω των υδάτων,
χίλια κορμιά προώρισται να φτάσουνε στο ασάλευτο κάλλος
σαν τη διάφανη αντοχή που διαθλάται στις λίμνης το σώμα.
Μέχρις ότου όλα ξαφνικά γινήκανε ορμή απάνω απ' το νερό,
και κίνηση και ήχος τρίσβαθος και της πανσελήνου πύργος,
και ακολούθως άλλαξαν σε άγρια φτερά που βάλαν τάξη
εντός του στροβίλου: πέταγμα τρεμηρό με τρομερό μεγαλείο,
και κατόπιν απουσία, μια άσπρη αναταραχή στους αιθέρες.

ΑΙΝΙΓΜΑ ΜΕ ΑΝΘΟΣ

Νίκη. Είναι πιο αργά απ' όσο φαντάζεσαι.
Όσπερ κρίνος επέστη,
που τον είχα ανάγκη,
το άσπρο κοτσάνι που εμπεδώνει
την ακίνητη αιωνιότητα της γης
και σπρώχνοντας μία αδύναμη και διάφανη μορφή
ετρύπησε διαμπερώς τον πηλό

με την πάλλευκη αχτίδα του χυμένου γάλατος.

Στη σιωπηλή, στη συμπαγή μαυρίλα των χωμάτων
πρόλαβε ήδη και φυτρώνει
το διάφεγγο άνθος
με την περίπτερη ασπράδα του άλατος
που σπάει ως τον μυχό
της νύχτας το ευτελές σκοτάδι
και με έντονη διαύγεια στην κίνηση,
σχεδόν μετά μένους,
σχεδόν με περιδίνηση,
σκορπίζει γύρω του ομάδι
σπόρους έκπληκτους και ενθουσιασμένους.

ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Στο σταροχώραφο θυμάμαι
μιά παπαρούνα ντελικάτη
και πιο άλικη από αλυκή ακόμα
φιδίσια αρώματα να βγάνει.
Κατάμηση στα στάχια μέσα
χρυσό τη θέρισε δρεπάνι.

Σε θερισμούς ευρέθηκα πολλούς
από κοντά με τις θερίστριες
μασούσα εκεί ένα μήλο που 'χα
κομμένο· μου 'πεφταν τα σπόρια.
Το σταροχώραφο μεθούσε
με σπέρμα και με φεγγαρόφωτο.

ΠΕΦΤΕΙ ΤΟ ΑΝΘΟΣ

Τα πέντε πέταλα της θάλασσας
ενώνονται σε τούτη τη στεφάνη
με το ωραίο διάδημα του έρωτα:
τα πάντα γίνανε στον ύπερο
ενός τυχαίου ρόδου που 'πεσε
μες στο νερό, σαν έφτασε στη θάλασσα
ο ποταμός. Εδώ μιά φυσαλίδα
επήδηξε άλικη από μιά μέρα
ερωτική στα χίλια χείλη των κυμά-
των κι ένα ρόδο γλίστρησε στον ήλιο
πηδώντας πάνω από τ' άλλο αλάτι.

ΕΤΟΥΤΗ Η ΣΠΑΣΜΕΝΗ ΚΑΜΠΑΝΑ

Ετούτη η σπασμένη καμπάνα
θέλει, μολονότι σπασμένη, να χτυπάει:
το μέταλλό της είναι πράσινο τώρα,
χρώμα της σέλβας έχει η καμπάνα,
χρώμα του νερού μιας λιμνούλας στο δάσος,
χρώμα της μέρας που φόρεσε φύλλα.

Μπρούντζος πράσινος σπασμένος
είναι τώρα πια η καμπάνα,
και όπως σε λήθαργο έχει πέσει,
περιπλοιάδες την περιπλέκουν
και το παχύ χρυσαφί του μπρούντζου
πήρε πλέον χρώμα βατραχί:
τα χέρια των νερών
και των γιαλών η υγρασία
δώσανε στο μέταλλό της το άπαν του πράσινου,
στην ίδια την καμπάνα εχάρισαν τη χάρη.

Ετούτη η σπασμένη καμπάνα
που τη λιμάζουν συνέχεια οι απότομοι θάμνοι
του ακατάστατου κήπου μου,
καμπάνα πράσινη, τραυματισμένη,
έχει κρύψει τις πληγές της στα χόρτα:
κανέναν δεν φωνάζει πιά και δεν καλεί κανέναν
νά 'ρθει στο πράσινό της κύπελλο
να πιεί τους ήχους της·
μόνο μιά πεταλούδα πετάει μιά στιγμή
πάνω απ' τον πεταμένο της μπρούντζο
κι έπειτα φεύγει ανοίγοντας μακριά
τα κίτρινα φτερά τους.

Μετάφραση: Γιώργος Κεντρωτής